

[Forsvarsministeren.]

man fuldstændig gaar over til det nye System, vil forsvinde. Det vilde være Tilfældet, ligegyldigt hvilken Ordning man gennemførte. Hvis man f. Eks. tænkte sig, at den radikal-socialistiske Ordning var blevet gennemført, vilde man have haft mægtige Overgangsudgifter, fordi man heller ikke fra den Side kunde afskedige paa graat Papir de Tjenestemænd, vi har i Hær og Flaade. Det er altsaa et Beløb, der ikke bliver ringe til at begynde med, men som vil formirdskes i Aarenes Løb.

Hermed har jeg gennemgaaet Lovforslaget, og jeg ved jo, at det vil blive meget forskelligt bedømt. Indenfor militære Kredse vil man vel nok i al Almindelighed ved Siden af en Del rosende Udtalelser om den Maade, hvorpaa Lovforslaget er bygget op, rent organisatorisk, komme med en Del Kritik — det venter jeg da —, fordi man vil mene, at det er for smaa Rammer, der stilles op, og for smaa Beløb til Anskaffelse af Materiel. Tillige vil man mene, at Uddannelsestiden er for kort, og forskelligt andet. Det er jeg forberedt paa vil fremkomme fra militær Side, og jeg vil ogsaa sige, at hvis man ikke behøvede at tage økonomiske Hensyn, kunde man, rent militært set, uhyre let bygge et bedre Forslag op end det, der her foreligger. Men — saaledes har det været i Fortiden, og saaledes vil det ogsaa blive i Fremtiden — man maa ogsaa, naar man vil bedømme disse Forhold, tage økonomiske Hensyn, saa meget mere som jo ingen, selv den mest sagkyndige, og selv om vi anvendte Beløb langt ud over vor Evne, kan afgøre, om Ordningen i Virkeligheden er af en saadan Beskaffenhed, at vi kan føle os trygge. Hvis man kunde faa den Garanti, ja, saa skulde jeg være den sidste til at spare, hverken 5 eller 10 Mill. Kr. eller et højere Beløb. Men jeg mener, at ved Bedømmelsen maa der ogsaa være et økonomisk Moment, det kommer man ikke udenom; det maa der være i alt, hvad vi foretager os her paa Rigsdagen. Lad mig for Resten tilføje her, at naar jeg talte om, at en hel Del militære Kredse vilde kritisere Lovforslaget, fordi det bød alt for lidt, saa bebrejder jeg dem i og for sig ikke dette. Det er jo saaledes ikke alene indenfor militære Kredse, men i lige saa høj Grad indenfor andre Institutioner. Vi ved jo, at ogsaa naar Ledere af civile Institutioner kommer med Anmodninger til Rigsdagen, fremholder de stadig, at mindre end den og den Sum kan de ikke nøjes med, hvis de virkelig skal løse de

Opgaver, der skal løses; den ene Gang efter den anden hører vi saadanne Udtalelser, ogsaa fra civile Institutioner. Og det hænger sammen med, at vi alle sammen er mere eller mindre ensidige, vi betragter det, som vi særlig har med at gøre, som noget af det vigtigste, som det, man i særlig Grad bør tage Hensyn til. Men det er Rigsdagen, der maa regulere, der maa tage alle de forskellige Hensyn i Betragtning og til syvende og sidst bedømme, hvad der virkelig i økonomisk Henseende kan ofres, og det gælder ogsaa de Forhold, der her er Tale om.

Det er et Forslag med beskedne Rammer, og de Opgaver, der her kan løses, er begrænsede. Men jeg vil bestemt hævde, at det ikke er selvpogivende. Det repræsenterer en Indsats til at hindre, at Landet ligger hen som et værgeløst Bytte for dristige Eventyrere i Ufredstider, og det manifesterer, at Danmark vil sætte sig til Modværge, naar brutale Bander, som i et andet nordisk Land for faa Aar siden, søger at trampe al Kultur og Civilisation ned. Og saa er det klart, at under hele denne Ordning maa man, baade hvad Hæren og Flaaden angaar, under vanskelige Forhold, som vi havde under den radikale Regering, være paa Vagt ved vore Kyster og vore Grænser og i det hele taget søge at løse de Opgaver, som vort Militærvæsen her i Danmark nu en Gang har at løse. Dette Forslag gaar ud paa noget lignende som det, man for Tiden er inde paa i andre smaa Lande. Man skulde ikke mindst lægge Mærke til de kloge Ord, der er udtalt af en saa fremragende Politiker, en Politiker i Verdensformat, som Czekoslovakeren Benes, der for kort Tid siden udtalte om Nedrustning; at det naturligvis er vigtigt, at man har det ideale Maal for Øje, men det allervigtigste er, at man stræber at naa hen imod Maalet; blot man kan komme nogle smaa Skridt derhen imod, har det sin uhyre store Betydning.

Nu vil man naturligvis fra anden Side sige, at de Opgaver, her er Tale om at løse, kan man løse paa en anden og meget billigere Maade. Jeg ved det jo, jeg har hørt de Toner saa tidt gennem de senere Aar fra Oppositionens Side her i Salen, og derfor er det vel et forfængeligt Haab at nære, at dette Forslag skulde kunne blive en Slags Generalnævner, en Slags Mellemproportional for de forskellige militærpolitiske Anskuelser i denne Sal. Jeg er ikke i Tvivl om, at det burde være det; det er lige langt fjernet fra det, man kalder Militarisme, som fra det, man benævner